

forrentet gæld, skønnes den gennemsnitlige renteløstelsvirkning pr. sag at være ca. 60.000 kr. om året i de første år. Det bemærkes, at der er tale om en betydelig spredning på de enkelte sager.

I mange tilfælde er en faglig økonomiske rådgivning blevet iværksat i forbindelse med gennemførelsen af en gældssaneringsplan, og hypotekbanken stiller i det overvejende antal bevillinger som betingelse, at tværfaglig rådgivning fortsætter eller etableres – i hvert fald i den 4-årige budgetperiode.

De landmænd, der har fået statsgaranti og rentetilskud efter den beskrevne stramning i den administrative praksis, må således anses for at have gode muligheder for at videreføre deres bedrifter på et økonomisk sundt grundlag.

5. Den økonomiske situation i landbruget er fortsat medvirkende til, at et antal landmænd har sådanne økonomiske vanskeligheder, at de ikke uden hjælp til sanering af deres gældsforhold vil kunne videreføre deres bedrifter. Dette betyder såvel samfundsmæssige tab som tab for den enkelte landmand og hans kreditorer.

Set i forhold til regnskabsåret 1979/80 er gældsprocenten i regnskabsåret 1980/81 generelt steget på heltidsbedrifterne. Ifølge Jordbrugsøkonomisk Instituts regnskabsstatistik havde skønsmæssigt op mod 15.000 i regnskabsåret 1979/80 en gældsprocent på 60 og derover, i 1980/81 var antallet øget til godt 18.000. Tallene skal ses på baggrund af de faldende ejendomspriser og de dårlige indkomstforhold i landbruget i 1980/81.

Den gunstige prisudvikling, der indtrådte i foråret 1981, giver grundlag for en forbedring af landbrugets økonomiske situation. De i regnskabsåret 1980/81 konstaterede resultater medfører imidlertid, at en række landmænd fortsat har måttet akkumulere gæld, uanset at deres bedrift har en rimelig lønningsevne. På denne baggrund består der fortsat et behov for gennemførelse af gældssaneringer.

Erfaringerne ved administrationen af den gældende lov sammenholdt med udviklingen i den økonomiske situation i landbruget giver grundlag for at antage, at også landmænd, der har erhvervet deres ejendomme i 1972, 1973 og 1980 eller har foretaget væsentlige investeringer i disse år, kan have betydelige økonomiske vanskeligheder, der kan begrunde en hjælp til gældssanering.

Som forudsat ved forlængelsen af gældssaneringsloven i 1981 er der indgivet ca. 6.000 ansøgninger.

Det skønnes, at yderligere godt 3.000 bedrifter kan have behov for statsgaranti for lån til gældssanering.

6. Regeringen finder, at gældssaneringsloven i løbet af dens virkeperiode har vist sig at være et egnet instrument til at rette op på økonomien i mange af de truede landbrugsbedrifter.

Regeringen foreslår derfor, at der fastsættes en ny ansøgningsfrist i henhold til loven. Det foreslås, at der tilvejebringes mulighed for at yde statsgaranti for og rentetilskud til et yderligere lånebeløb på 1,3 mia kr. Da ca. 2,1 til 2,2 mia kr. af den tidligere beløbsramme forventes udnyttet, vil der være behov for en forhøjelse af den samlede ramme til 3,5 mia kr. Endvidere foreslås, at den periode, hvor erhvervelse eller investeringer skal være foretaget, udvides, således at årene 1972, 1973 og 1980 medtages. Endelig foreslås, at muligheden for at tilskrive renter på gældssaneringslånet i den afdragsfri periode ophæves, idet ydelsen ved 3-årsperiodens udløb herved bliver ganske tyngende.

Forslaget indebærer en forøgelse af udgiften til rentetilskud med 150 mill. kr. over 3 år.

Det er hensigten at bevare maksimumsgrænsen på 600.000 kr. for det enkelte garanterede lån, dog således at der som hidtil i særlige tilfælde kan ydes garanti for større lån.

Ved administrationen af loven vil blive lagt vægt på at fortsætte og udbygge den administrative praksis med hensyn til sikring af en effektiv gældssanering, som er fastlagt i landbrugsministeriets skrivelse af 1. juli 1981. Det forudsættes således, at gældssaneringslånet indgår i en samlet ordning af bedriftens gældsforhold, der omfatter gennemførelse af nødvendige akkorder, herunder tvangsakkorder, henstandsordninger m.v. Gennemførelse af en sådan samlet ordning indebærer, at også visse statslige fordringer eller statsgaranterede tilgodehavender, f.eks. lån til yngre jordbrugere, tørkelån og gældssaneringslån, der ikke i den aktuelle situation kan anses for at have betryggende sikkerhed, kan blive inddraget i ordningen på lignende måde som andre fordringer med tilsvarende sikkerhedsstilling og dækningsmuligheder.

Initiativet til og forhandlingerne om akkorder m.v. tænkes at skulle forestås af samme kreds som hidtil, herunder pengeinstitutter, konsulenter, advokater eller revisorer, formentlig ofte i samarbejde mellem flere af de nævnte. Omkostninger ved etablering af akkorder vil som hidtil kunne indgå i det beløb, der finansieres ved gældssaneringslånet i de tilfælde, hvor der meddeles statsgaranti.

Landmænd, der allerede har fået bevilget statsgaranti og rentetilskud til gældssaneringslån, vil ikke på forhånd være udelukket fra på ny at komme ind under ordningen, hvis omstændighederne taler derfor. Det afgørende vil være, om den på-